

FORSTÅELSE OG KUNNSKAP: BESTÅR MENNESKERS EVNE TIL Å FORSTÅ SPRÅK I KUNNSKAP OM SPRÅKET?

Ivar Isaksen Glundberg

Hva handler masteroppgaven din om?

I masteroppgaven min har jeg sett på noen spørsmål knyttet til hva språklig forståelse består i hos mennesker. Spørsmålet jeg starter med er hvorvidt språklig forståelse består i kunnskap om språket, såkalt meta-lingvistisk kunnskap. Jeg tar utgangspunkt i Dummett sin teori om språklig forståelse, som i korte trekk går ut på at mennesker forstår språk i kraft av å besitte implisitt kunnskap om språket. Dette synet setter jeg så opp mot Pettit, som argumenterer for at språklig forståelse ikke forutsetter kunnskap om hva ordene betyr. Å sette Pettit og Dummett opp mot hverandre viser seg imidlertid å være mer problematisk enn jeg i utgangspunktet trodde. Det viser seg at Pettit og Dummett ikke bruker kunnskapsbegrepet på samme måte. Dette gir opphav til et nytt spørsmål: Hvordan brukes kunnskapsbegrepet av filosofer som hevder at språklig forståelse består i kunnskap om språket? For å undersøke dette spørsmålet ser jeg først på Larson og Segal sin teori om språklig forståelse. De mener, i likhet med Dummett, at menneskers evne til å forstå språk består i kunnskap om språket. Jeg går så tilbake til Dummetts teori for å undersøke nærmere hva han legger i kunnskapsbegrepet. Mot slutten av oppgaven forsøker jeg så å bruke forståelsen av de forskjellige teoriene til å bedømme hvorvidt kritikken fra Pettit faktisk treffer Dummetts og lignende teorier.

Hva argumenterer du for/mot i oppgaven?

Hovedfokuset i oppgaven er ikke å argumentere for et spesifikt syn. Jeg kan vel medgi at jeg, før jeg begynte, hadde tenkt til å argumentere for at Pettit viser at Dummett tar feil. Pettits argumenter var veldig ryddige og solide, og jeg følte også at det var noe intuitivt riktig i det han argumenterte for. Etterhvert begynte det imidlertid å bli klart for meg at selv om det ikke nødvendigvis var feil i argumentene til Pettit, så var det problematisk å bruke dem direkte mot Dummett. Så istedet for å argumentere for et bestemt syn har jeg forsøkt å klargjøre posisjonene og se på argumentene for posisjonene. Et av de viktigste argumentene Dummett har for sin posisjon er at språkkompetanse må bestå i kunnskap om språket dersom det å si noe skal kunne ses som en rasjonell aktivitet. Jeg deler her Dummetts syn på at en teori om språklig forståelse må fremstille språkbruk som en rasjonell aktivitet. Jeg forsøker imidlertid å vise, ved å trekke inn betraktninger gjort av Hornsby, at språkbruk i all hovedsak vil kunne fremstå som rasjonell selv om den som snakker ikke har kunnskap om ordene.

Hvorfor bør andre lese oppgaven din?

Dette er ikke et lett spørsmål å svare på. Hvorfor heller lese en masteroppgave enn artikler av anerkjente forfattere? Jeg kan ikke lokke med hverken nyskapende filosofi eller spektakulære konklusjoner. På den annen side kan det være god trening å lese tekster skrevet av andre studenter. Både fordi man kan bli oppmerksom på feil man selv kanskje gjør, og ikke minst få muligheten til å komme med innvendinger som er både substansielle og treffende. Hvis jeg nå har overbevist om at master-

oppgaver generelt sett er god lesning så gjenstår det bare å vise hvorfor man bør lese akkurat min. Kanskje nettopp det at jeg ikke kommer med de helt store og oppsiktsvekkende konklusjonene har gjort det mulig for meg å gjøre et håndverksmessig godt arbeid. Dersom man er interessert i fagområdet vil forhåpentligvis oppgaven kunne gi en viss innføring i hvordan man kan se på språklig forståelse. Dersom man er lei av å kun lese engelske tekster så kan jeg også lokke med at oppgaven er skrevet på norsk, noe som kan være en behagelig avveksling.

Hva er dine planer for fremtiden?

Jeg har ennå ikke lagt så klare planer for hva jeg skal gjøre fremover. Jeg har merket at lånekassa har sluttet å sette inn penger på kontoen min, så første prioritet om dagen er å forsøke å få meg en jobb. Jeg vurderer også litt frem og tilbake om jeg skal søke på doktor, men jeg har ennå ikke helt bestemt meg i denne saken.

LIKER DU Å TEGNE ELLER TA BILDER?

Trenger du et sted å få vist fram arbeidene dine?
Filosofisk supplement trenger både bilder og illustrasjoner.

Send oss en mail med skisser, bilder eller ideer på e-post:
filosofisk-supplement@ifikk.uio.no

Mer info finner du også på vår hjemmeside www.filosofisksupplement.no